

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
24/496-

Vår ref:
24/01318-1

Dato:
11.03.2024

Hørings svar til forslag til endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven (innstramminger).

Folkehelseinstituttet viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementet sin høring om forslag til endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven, datert 20.02.2024. FHI ønsker å adressere kapittel 8 i høringsnotatet, *Innføre botidskrav for personer mellom 19 og 24 år for å få tannhelsetjenester med redusert egenbetaling i den offentlige tannhelsetjenesten*. Folkehelseinstituttet takker for anledningen til å komme med hørings svar.

Folkehelseinstituttets vurdering

FHI er bekymret for at utilsiktede konsekvenser av forslaget om å «Innføre botidskrav for personer mellom 19 og 24 år for å få tannhelsehjelp med redusert egenbetaling i den offentlige tannhelsetjenesten». FHI kan ikke se at det foreligger noen form for dokumentasjon på at tiltaket vil kunne redusere antall ankomster av flyktninger i den aktuelle aldersgruppen. Videre retter tiltaket seg mot et smalt alderssegment, og det vil derfor uansett bare kunne ha en svært liten samlet effekt på ankomsttall. Derimot vil botidskravet treffe de flyktningene mellom 19 og 24 år som allerede har ankommet Norge. Vi vet at dårlig tannhelse er en omfattende utfordring for mange flyktninger og asylsøkere, inkludert flyktninger fra Ukraina.¹ Mye tyder også på at dårlig tannhelse har en toveis assosiasjon med svak somatisk og mental helse.² FHI kan ikke se at eventuelle utilsiktede negative konsekvenser av lovforslaget er tilstrekkelig utredet eller vurdert.

Nyankomne flyktninger i det gjeldende alderssegmentet er i en kritisk livsfase med stort ytre press og mange stressorer. I tillegg til å tilpasse seg en ny hverdag i Norge skal de lære et nytt språk og komme i utdanning eller arbeid. Selv om det ikke er kartlagt, er det rimelig å anta at svak tannhelse over tid kan bidra negativt til å nå disse målene og vil derfor kunne være en uforholdsmessig ulempe både for individene det gjelder og for samfunnet som helhet. For flyktninger er det allerede betydelige barrierer for integrering og deltakelse i det norske samfunnet. Svak helse og tannhelse kan bidra ytterligere i negativ retning.

FHI foreslår at eventuelle negative konsekvenser og økte samfunnskostnader undersøkes og vurderes nærmere før en eventuell lovendring.

---

¹ Labberton AS et al. Healthcare needs among refugees from Ukraine arriving in Norway during 2022. Report 2023. Oslo: Norwegian Institute of Public Health, 2023.

² Kisely S, Sawyer E, Siskind D, Lalloo R. The oral health of people with anxiety and depressive disorders - a systematic review and meta-analysis. J Affect Disord. 2016 Aug;200:119-32. doi: 10.1016/j.jad.2016.04.040. Epub 2016 Apr 21. PMID: 27130961.

Oslo, den 11.mars.24

Vennlig hilsen,

Folkehelseinstituttet

Kjetil Telle

Områdedirektør Helsetjenester